

ECHIPA FMI INCHEIE VIZITA IN ROMANIA

Comunicatele de presă de la sfârșitul misiunii includ declarațiile și constatările preliminare ale echipelor de experți în urma unei vizite într-o țară. Opiniile exprimate în această declarație sunt cele ale experților FMI și nu reprezintă neapărat punctele de vedere ale Board-ului FMI. Această misiune nu va avea ca rezultat o discuție în Board-ul FMI.

- *Pachetul fiscal de anul trecut a fost un pas în direcția corectă și generează venituri suplimentare. Cu toate acestea, estimăm deficite bugetare de peste 6 la sută din PIB în următorii câțiva ani, având în vedere costurile noii legi a pensiilor. Vor fi necesare noi măsuri pentru a reduce deficitul la niveluri sustenabile.*
- *Inflația decelerează, dar rămâne cu mult peste țintă. Politica monetară ar trebui să rămână restrictivă până când vor exista dovezi mai solide că inflația va reveni în timp util în intervalul de variație al Băncii Naționale a României.*

Washington, DC – 1 februarie 2024: O misiune a Fondului Monetar Internațional (FMI), condusă de Jan Kees Martijn, s-a aflat la București în perioada 29 ianuarie - 1 februarie, în contextul discuțiilor periodice cu autoritățile române și cu alte părți interesate. La încheierea vizitei, domnul Martijn a făcut următoarea declarație:

- **Evoluții macroeconomice.** În 2023, creșterea economică a încetinit, în principal din cauza reducerii consumului. Inflația de bază și inflația *headline* (indicele prețurilor de consum) au scăzut până la valori cu o singură cifră în a doua jumătate a anului 2023, în timp ce rata dobânzii de politică monetară a fost menținută în mod prudent la același nivel. Deși deficitul de cont curent rămâne mare, acesta a scăzut la aproximativ 7% din PIB, ca urmare a încetinirii cererii interne și a scăderii prețurilor importurilor de mărfuri.
- **Perspective.** În 2024, se așteaptă ca economia să se redreseze, cu o creștere apropiată de 3%, pe măsură ce consumul – determinat de creșterea salariilor reale – și cererea externă se consolidează. Se preconizează că inflația *headline* va reveni treptat în intervalul de variație al BNR până la sfârșitul anului 2025. Cu toate acestea, creșterile salariale actuale cu două cifre, printre alți factori, pot împiedica normalizarea inflației.
- **Buget.** Deficitul bugetar este estimat la aproximativ 5¼ la sută din PIB în anul 2023, cu mult peste nivelul prevăzut inițial (4,4% din PIB). Noua reformă a pensiilor face sistemul de pensii mai echitabil și reduce cheltuielile cu pensiile pe termen lung, dar

se preconizează că va genera în următorii ani costuri suplimentare semnificative - de aproximativ 1½% din PIB.

- **Riscuri.** Deficitele mari - bugetar și de cont curent - limitează capacitatea României de a face față unor șocuri adverse. Cu toate acestea, unele buffere rămân, inclusiv nivelul adecvat al rezervelor internaționale, care au crescut datorită intrărilor mari de fonduri UE.

Politici Prioritare

- *Consolidarea fiscală este necesară pentru a restabili soliditatea finanțelor guvernamentale.* Deficitele bugetare — estimate la 6 la sută sau mai mult — vor trebui să scadă sub 3 la sută din PIB pe termen mediu pentru a stabiliza datoria publică, a asigura finanțarea accesibilă pe piețe și pentru a sprijini continuarea influxului de fonduri europene. Pachetul fiscal de anul trecut a fost un pas în direcția corectă, dar este nevoie de mai mult. În timp ce eforturile de a limita cheltuielile - altele decât cele cu pensiile - și de a îmbunătăți eficiența administrației publice și celei de administrare fiscală sunt binevenite, potențialul lor de a contribui la ajustarea fiscală este limitat, în special pe termen scurt. Veniturile fiscale ale României sunt mult sub nivelul țărilor similare, și prea mici pentru a susține servicii publice la standardele UE. Prin urmare, nu există o cale realistă de urmat fără o reformă substanțială a politicii fiscale. Opțiunile principale includ:
  - (i) Reforma impozitării veniturilor: eliminarea lacunelor legislative și scutirilor rămase, inclusiv prin scăderea pragului microîntreprinderilor și eventual, introducerea unui impozit progresiv pe venit
  - (ii) Reforma TVA: Creșterea veniturilor din TVA, inclusiv prin impozitarea mai multor produse la cota standard.
  - (iii) Taxe verzi: Introducerea unei taxe pe carbon în sectoarele transporturilor și construcțiilor sau introducerea unor accize suplimentare la combustibilii fosili.
  - (iv) Impozite pe proprietate: Creșterea impozitării proprietăților, dacă este posibil prin aplicarea reformelor deja pregătite.
  - (v) Impactul reformei pensiilor: Elaborarea unui mecanism care să gradualizeze povara fiscală rezultată în urma reformei sistemului de pensii
- *Predictibilitatea este esențială în realizarea și implementarea modificărilor politicii fiscale.* Discuțiile și comunicarea timpurie a planurilor cu privire la reformele fiscale

ar facilita planificarea de către companii și populație, și ar îmbunătăți climatul investițional.

- *Politică monetară restrictivă este justificată.* Având în vedere riscurile asupra inflației generate de creșterea puternică a salariilor și de impulsul fiscal pozitiv în 2024, rata dobânzii de politică monetară nu ar trebui să fie redusă până când inflația *headline* și inflația de bază nu se află pe o traiectorie ferm descendentă, și pe cale să revină la timp în intervalul de variație din jurul țintei de 2,5 % a Băncii Naționale a României.
- *Sistemul bancar își menține poziția solidă în ceea ce privește capitalul, lichiditatea și profitabilitatea.* Cu toate acestea, trebuie monitorizate îndeaproape riscurile care apar în sectorul financiar - inclusiv nivelul crescut al împrumuturilor în valută ale companiilor.